

Inledning till Tullens meddelandedeklarering

11.10.2023

Innehåll

1	Servicekanaler för elektronisk ärendehantering	2
1.1	Faktorer som påverkar valet av servicekanal.....	2
2	Meddelandedeclarering	3
2.1	Aktörer och roller vid direkt meddelandedeclarering.....	3
3	Att ansöka om tillstånd att verka som meddelandekund	4
4	Testning	4
4.1	Parterna vid testningen	5
4.2	Att komma överens om testning samt företagsrådgivning	5
5	Påbörjande av meddelandetrafiken	6
5.1	Uppföljning av meddelanden, kvitteringar och loggadministration.....	6
5.2	Problemsituationer	7
5.3	Ändringar i meddelandedeclarering	7
	Bilaga 1 Mera information:.....	8

I denna guide behandlas hur man kan ansöka om tillstånd till meddelandetraffic med Tullen. Mer detaljerade tekniska anvisningar finns i guiden ”Direkt meddelandedeklarering med Tullen – Teknisk guide”, som finns på Tullens webbsida <https://tulli.fi/sv/om-e-tjanster/tjanster/meddelandedeklarering>

1 Servicekanaler för elektronisk ärendehantering

Kunden kan hantera ärenden med Tullen elektroniskt genom att använda webbtjänster eller meddelandedeklarering som servicekanal. Vid meddelandedeklarering skickar kundens datasystem meddelandena elektroniskt till Tullens datasystem.

Övergång till **meddelandebaserad deklarer**ing lönar sig vanligtvis då man har många ärenden hos Tullen. Handläggningen av meddelandekundens deklarerationer går snabbare, eftersom företagets egna filer och register kan utnyttjas direkt. Dessutom medför meddelandebaserad deklarerering förfarandespecifika fördelar, som kan hänföra sig till t.ex. garantier. När de inleder exportförfarandet behöver företagen inte besöka tullkontoret, med vissa undantag.

Meddelandebaserad deklarerering kan användas för import- och exportdeklarerationer, deklarerering vid införsel och utförsel av varor samt vid transitering (transiteringsdeklarerationer T1 och T2 samt elektroniska TIR-deklarerationer) och vid tullagring. Ålands skattegränsdeklarerationer samt statistikdeklarerationer för EU-intern handel, kan också skötas med meddelandedeklarering. Tullens meddelandespecifikationer som används vid meddelandedeklarering finns beskrivna i [meddelandebeskrivningarna på Tullens webbplats](#).

Webbdeklarering är gratis och kräver inte särskilt tillstånd eller specialprogramvara.

Tullens e-tjänster kan användas av identifierade användare. Identifieringen sker via tjänsten Su-omi.fi. Man kan också använda några av Tullens tjänster som icke-identifierad användare. Då börjar man alltid med en tom blankett när man ska fylla i en deklareration. Icke-identifierade webbdeklareranter ska alltid besöka avgångstullkontoret vid hänförandet av varorna till förfarandet.

Mera information:

[Så här sköter du dina ärenden med Tullen](#)

[Tullens e-tjänster](#)

1.1 Faktorer som påverkar valet av servicekanal

Vid valet av servicekanal är volymen av tullärenden en betydande faktor. En grov tumregel är att ju mångsidigare och ju större volym tulldeklarerationer företaget har, desto mer sparar meddelandebaserad deklarerering arbete jämfört med webbdeklarerering.

Webbdeklarereringen är riktad särskilt mot sporadiska deklareranter, vilket innebär att den gjorts så enkel som möjligt att använda. Meddelandebaserad deklarerering kräver däremot lite mer omfattande kunskaper om tulltransaktioner.

För webbdeklarerering behövs inget separat datasystem, men data ur företagets datasystem kan inte överföras direkt till webblanketten. Systemen för meddelandebaserad deklarerering integreras direkt med företagets egna datasystem, och då kan data överföras från dessa system till tulldeklarerationen snabbare och med färre felaktigheter än genom manuell inmatning. Dessutom kan förtullningsprogrammen innehålla programvaruleverantörens olika register över data som ändras (såsom valutakurser, varukoder, import- och exportrestriktioner).

2 Meddelandedeklarering

Genom meddelandedeklarering (web service) kan kundens datasystem skicka meddelanden till Tullens system och hämta svarsmeddelanden som producerats. Kunden kan också ta i bruk meddelandenotifikationstjänsten, och då sker meddelandedeklareringen nästan i realtid.

För meddelandedeklarering behöver företaget en deklarationsspecifik programvara. Tullen förser inte kunden med de behövliga programmen, utan kunden ska själv fråga efter dem hos sin egen programleverantör.

Tullens meddelandedeklarering baserar sig på internationella standarder, genom vilka man genomför integrationen mellan datasystemen på ett säkert sätt. Standarderna som används finns beskrivna [i den tekniska guiden för direkt meddelandedeklarering](#).

2.1 Aktörer och roller vid direkt meddelandedeklarering

Med ansökan om meddelandedeklarering fastställer sökanden vilken roll företaget har vid meddelandedeklarering. Valet påverkar vilka uppgifter som krävs av sökanden. De alternativa rollerna är följande:

- **Meddelandedeklarant**
  - Meddelandedeklaranten är den part som har skyldighet att ge Tullen deklarationsuppgifter eller motsvarande uppgifter och som gör detta genom meddelandebaserad deklarering. Meddelandedeklaranten kan vara en huvudman, ett ombud (till exempel en speditorsfirma) eller någon annan.
  - Meddelandedeklaranten kan skicka meddelandena själv eller så kan meddelandedeklaranten använda en tjänsteleverantör som skickar meddelandena. Man kan också skicka en del av meddelandena själv och använda en tjänsteleverantör för en del av meddelandena.
  - Om meddelandedeklaranten använder en tjänsteleverantör (eller flera), ska tjänsteleverantörens EORI-nummer anges i ansökan. Företaget kan registreras som meddelandedeklarant när tjänsteleverantören har testat alla meddelanden med godkänt resultat.
  - Om meddelandedeklaranten skickar meddelandena själv, kommer ytterligare information att begäras gällande implementeringen av programvaran. I det fallet testas också företaget meddelandena på normalt sätt.
- **Tjänsteleverantör**
  - Tjänsteleverantören är den part som kan ta över vissa tekniska roller angående direkt meddelandedeklarering och som genererar och förmedlar de behövliga meddelandena på ett annat företags vägnar.
  - Tjänsteleverantören behöver inte namnge meddelandedeklaranten i vars ställe tjänsteleverantören verkar. Tjänsteleverantören testar alla meddelanden som hänförs till de applikationer som valts.
- **Programvaruhus**
  - Programvaruhuset utvecklar programvaror som används för meddelandedeklarering och ansöker om kundstatus för testning av programvaran. Programvaruhuset har ingen egentlig roll i tulldeklareringen (produktionen). Registreringar och tillstånd som behövs vid testning av företaget görs endast till kundtestmiljön.

Användning av meddelandedeklarering förutsätter följande av kunden:

- Företaget som ansöker om status som meddelandedeklarant ska ha ett [EORI-nummer](#). Om det är fråga om ett utländskt företag som inte har ett finskt EORI-nummer, ska EORI-numret anges till Tullen.

- Programvara, med vilken kunden genererar ett rätt slags applikations- och rammeddelande och som är kopplad till Tullens web service-tjänst för direkt meddelandedeklarering
- Den som skickar meddelandena behöver skaffa ett servercertifikat från Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata för generering och förmedling av meddelanden.
- Tillräcklig kompetens gällande tullförfaranden, så att meddelandetraffiken fungerar problemfritt
- Deklarationsspecifik kundtestning som genomförts med godkänt resultat
- Registrering som Tullens meddelandekund
- Företaget ska utbilda sin personal i hur man skickar och följer upp meddelanden i testnings- och produktionsfaserna

3 Att ansöka om tillstånd att verka som meddelandekund

Meddelandedeklarering mellan ett företag och Tullen förutsätter registrering. Under registreringsprocessen ska kundtestningen genomföras med godkänt resultat för varje program.

För att meddelandetraffiken ska löpa problemfritt, krävs det att den som vill bli kund har kompetens inom meddelandeförfarandet och tulltransaktioner. Före kundtestningen ordnas företagsrådgivning åt kunden. Förutsättningarna för kundrelationen med meddelandedeklarering varierar enligt förfarande och system. Till exempel meddelandekund vid import förutsätter ett tillstånd till anstånd med betalning och meddelandedeklarering vid export att man är registrerad exportkund.

Att ansöka om tillstånd att verka som meddelandekund:

- För att bli meddelandekund i Tullklareringssystemet (UTU) ansöker man [via tjänsten Tillstånd och beslut](#) som finns i Tullens e-tjänst.
- [Ansökan till meddelandedeklarering i andra system](#) samt [ifyllningsanvisningen till ansökan om meddelandedeklarering](#) finns på Tullens webbplats. Med ansökan kan man ansöka om att bli meddelandekund till följande system:
  - Deklarationssystemet för export (ELEX)
  - Deklarationssystemet för transitering
  - Deklarationssystemet för införsel och utförsel (AREX)
  - Sammandragsdeklarationssystemet för skattegränskund (ALA)
  - Intrastat-deklarationssystemet

Bild 2: Registreringsprocessen för att bli meddelandekund

4 Testning

Meddelandekunden ska testa med Tullen att hens programvara och förbindelser fungerar. Om det är fråga om ett nytt företag som gör meddelandedeklareringar, görs en testning av den tekniska förbindelsen innan de egentliga kundtestningarna utförs. Syftet med testningen är att säkerställa att företagets programvara är kompatibel med Tullens web service-tjänst för direkt meddelandedeklarering.

Målsättningen är att företaget kan skicka meddelanden som uppfyller bestämmelserna och som är så felfria som möjligt. Medan testningen pågår skickar företaget deklaraionsmeddelanden med olika innehåll (t.ex. *fullständiga, kompletterande, korrigerade*), på vilka Tullen svarar med meddelanden (*godkännande, fel, begäran om tilläggsutredning* o.s.v.). Nya testningar av meddelandefrafiken rekommenderas, om det görs ändringar till kunden system efter att en testning gjorts med godkänt resultat.

[Mera information: Testning](#)

4.1 Parterna vid testningen

Meddelandekundens programvara testas separat med varje företag och inga testningar utförs för olika verksamhetsställen. Varje datasystem testas också separat, om flera datasystem används inom företaget. Om det är fråga om en koncern inom vilken företagen har olika FO-nummer, utförs testningarna individuellt för varje FO-nummer. Om ett av företagen skickar meddelanden för alla företag inom koncernen, ska endast detta företag utföra testningen.

Programvaruhusets representant kan hjälpa företaget med testningen, men företaget som ansöker om tillstånd till meddelandedeklarering svarar alltid för testningen.

Testningspraxis:

1. I regel är det den part som **skickar** meddelanden (= den vars servercertifikat används) som testar alla testfall som hänför sig till det program man ansöker till.
  - a. Om den programvara som använts redan har testats med godkänt resultat av någon annan aktör (t.ex. programvaruhuset), kan testkravet lindras. Det gäller också situationer där någon annan än avsändaren **genererar** meddelandet, och den som genererar meddelandet har testat meddelandena med godkänt resultat.
  - b. Om det kan konstateras att avsändaren bara kommer att använda vissa meddelandetyper i verkligheten, kan testkraven lindras.
2. **Meddelandedeklaranten** ansvarar i sista hand för deklaraionerna (deklaraionernas form och datainnehåll).
  - a. Om **meddelandedeklaranten** själv inte skickar meddelanden, behöver hen inte testa alls.
3. **Programvaruutvecklaren** rekommenderas att testa alla testfall, då kan testkraven lindras för den som använder programvaran.

4.2 Att komma överens om testning samt företagsrådgivning

När ansökan om att bli meddelandekund har handlagts, kommer Tullen överens med företaget om tidtabellerna för testningen. Innan testningen påbörjas ordnas ett avgiftsfritt rådgivningsmöte. Företagsrådgivningen kan ske per telefon, e-post eller i form av ett personligt möte hos företaget eller Tullen. Vid rådgivningsmötet går man igenom:

- meddelandefrafiken: vilka meddelanden företaget måste kunna skicka och ta emot
- meddelandenas datainnehåll: vilka faktorer ska företaget beakta vid ifyllande av elektroniska deklaraioner och vid skapande av meddelanden
- materialet vid den tekniska testningen: deklaraioner som upprättats av Tullen och som ska användas vid testningen, de meddelanden som utformas av dessa samt ankommande svarsmeddelanden
- vid behov serienummer och kontrollkod som identifierar företaget och som företaget använder vid testningen och produktionen
- företagets egna frågor.

Det är önskvärt att sakkunniga inom deklarering och inom meddelandetrafik från företaget deltar i företagsrådgivningsmötet. Företagsrådgivningen är avgiftsfri.

5 Påbörjande av meddelandetrafiken

Då testningen har utförts med godkänt resultat, skickar Tullen ett registreringsbeslut till företaget, inklusive en testrapport med information om vilka meddelanden som testats och problem som eventuellt har uppstått under testningen. Efter registreringsbeslutet kan företaget börja använda meddelandedeklaration, och kommer överens med Tullen om tidpunkten för avsändningen av det första meddelandet.

5.1 Uppföljning av meddelanden, kvitteringar och loggadministration

Kunden ansvarar för att meddelandena inkommer till Tullen inom utsatt tid. Meddelandekunden ska se till att svar fås på alla avsända meddelanden. Tullens svarsmeddelande ska besvaras på begärt sätt. Exempelvis om Tullen skickar ett felmeddelande som svarsmeddelande, ska meddelandet besvaras med ett korrigerat meddelande. Kunden ska också arkivera alla meddelanden som hen skickat.

Vid direkt meddelandedeklaration har meddelandekunden det fulla ansvaret, även om kunden anlitar en tjänsteleverantör och denna leverantör förmedlar eller genererar och förmedlar meddelanden.

När tulldeklarationsmeddelanden har mottagits av Tullens server, skickar Tullens vissa system tillbaka ett kontrollmeddelande som kan vara positivt eller negativt. Efter att ha fått ett positivt kontrollmeddelande ska kunden vänta på ett meddelande som Tullen skickar på applikationsnivå. Intrastat-systemet skickar inget meddelande om godkännande. Endast ett felmeddelande skickas om deklARATIONEN innehåller ett allvarligt fel.

Man får inte automatiskt skicka meddelandet på nytt, utan transaktionen status måste först kontrolleras via det egna servernätet innan man kan försöka skicka meddelandet på nytt i följande fall:

- avsändaren av uppgifterna får ett negativt kontrollmeddelande
- avsändaren får inget meddelande alls
- efter ett positivt kontrollmeddelande får man inget meddelande från Tullen om godkännande/avslag under en tid som omfattar handläggningstiden som Tullen har angett särskilt och de maximala handläggningstider som bestämts för de näten som används.

Det är i första hand kunden som ansvarar för att uppvisa bevis, om

- uppgifterna i kundens datasystem avviker från uppgifterna i Tullens datasystem
- deklARATIONEN har kommit in i Tullens datasystem för sent, trots att kunden har skickat den i tillräckligt god tid. Ett loggsystem kan användas som bevis. Om det är fråga om styrkande av att innehållet är oförändrat, ska loggen innehålla hela meddelandet som skickats. Detta meddelande måste vara i sådan form att det ska kunna läsas. En logg ur vilken avsändaren, mottagaren, kontrollreferensen och sändningstiden framgår räcker för att fastställa sändningstiden. När det gäller statistikföringen av EU-intern handel (Intrastat) ska man därtill ange statistiknumren. Uppvisning av loggen förhindrar dock inte att tullmyndigheterna föreskriver administrativa påföljder eller vidtar övriga åtgärder, om en fördröjning eller ett fel i meddelandet ger anledning till dessa åtgärder.

Kunden ska arkivera såväl de meddelanden som kunden skickat som de motsvarande pappersdokumenten för ifrågavarande förfarande.

5.2 Problemsituationer

I problemsituationer som anknyter till meddelandetrafik lönar det sig för företaget att börja lösa problemen genom att först kontakta sitt eget IT-stöd. Om det uppstår problem vid sändning av förtullningsmeddelanden ska kunden kontakta [Tullens elektroniska servicecentral](#).

Om man inte lyckas förmedla meddelandet till Tullen, ska ett [reservförfarande](#) tillämpas.

5.3 Ändringar i meddelandedeklarering

Om företagets system uppdateras till en ny version eller ett helt nytt system tas i bruk måste man kontakta Tullen, så att man tillsammans med Elektroniska servicecentralen kan utreda om en eventuell testning behövs. Nya versioner eller program får inte tas i bruk innan Tullen har gett tillstånd till det.

Ändringsansökan väljs, om

- det sker en ändring i programvaran
- företaget utvidgar meddelandedeklarering till ett annat system
- företaget önskar att avsluta kundrelationen för meddelandedeklarering till exempel med anledning av företagsarrangemang
- meddelandedeklaranten byter tjänsteleverantör eller avbryter samarbetet

Ändringsansökningar gällande meddelandedeklarering görs via [Tullens Tillståndstjänst](#) (Sök ändring till ett ikraftvarande tillståndsbeslut via "Beslut vid meddelandedeklarering (SSA)".)

I de system där man ansöker om meddelandedeklarering med Tullen (tullblankett 934r) anmäls ändringssituationer med en [ändringsansökan](#). Ta del av [ifyllningsanvisningen](#) till ansökan innan ansökan skickas.

Bilaga 1 Mera information:

Finska tullen

[Tulli.fi framsidan](#)

Summariska deklARATIONER

[införsel- och utförseldeklARATIONER](#)

Export till tredje land

[Export](#)

Import från tredje land

[Import](#)

Transitering

[Transport och lagring](#)

Import och export vid EU-intern handel

[Intrastat – statistikföring av EU-intern handel](#)

EDIFACT

[Unece](#)

XML

[Extensible Markup Language \(XML\)](#)

EU-kommissionen

[Taxation and Customs Union](#)

Världstullorganisationen WCO

[Världstullorganisationen WCO](#)